

Als ik dit schrijf, is het de dag na de ESM. De vreugdedansjes zitten nog in de benen, na het zien van weer zoveel oude bekenden. Maar in die paar jaar dat er geen grootschalige evenementen waren, zijn er ons ook verschillende oude bekenden ontvallen. Het is net als met een reunie, vaak kom je er met een ietwat onbestemd gevoel van terug. Velen zijn ouder geworden en sommige zelfs veel ouder.

En dat brengt je onherroepelijk bij het onderwerp van onze hobby, de modellen! Ik heb er nog zoveel en ik heb menselijk gesproken, niet zoveel tijd meer om die allemaal in elkaar te zetten.

En toch verheug je je op de nieuwste uitgaven en koop je ze toch als ze in je

straatje te pas komen. Dit is de eeuwige strijd tussen emotie en ratio.

In mijn vorige inleiding wenste ik onze Oekraïne modelbouwvrienden veel sterkte. Na negen maanden oorlog ziet de situatie er nu heel anders uit dan ik toen vreesde.

Onze Oekraïense leveranciers zijn driftig in productie en de ene na de andere mooie kit komt uit. Misschien met onderbrekingen vanwege het wegvalen van de elektriciteit, maar ze komen, zelfs in de termijn die een jaar geleden was aangekondigd. En wat ook belangrijk is, de postverzending vanuit de Oekraïne loopt gesmeerd!

Hans Berfelo

Nieuw in 1/72

Hans Berfelo

Verschenen

Airfix heeft zijn **Gloster Meteor F.Mk.8 #A04064** uitgebracht. De verwachtingen waren hooggespannen en volgens de eerste commentaren is het een sublieme kist geworden.

Ook de oude **De Havilland Canada DHC-2 Beaver #A03017V** is als Vintage Classic inmiddels weer in de handel gebracht.

Air-Graphic Models heeft eindelijk zijn **Westland Wasp HAS.1 #ARK01** uitgebracht. Oorspronkelijk opgezet als injectie, is het uiteindelijk toch een resin-model

Vervolg nieuw in 1/72

geworden.

Eduard heeft eindelijk de al langer in de lijst staande **Supermarine Spitfire Mk.IX 'early' #7460** uitgebracht.

En zoals voor alle Eduard Spitfires geldt: dit is weer kwaliteit!

Het Chinese **Great Wall Hobby** heeft een **McDonnell-Douglas F-15 '45 years in Europe' #S7205** het licht laten zien. Of er decals voor het Soesterbergse 32 Squadron bijzitten, is nog niet bekend.

En tot mijn grote vreugde kwam uit Australië het bericht, dat **Hobartville Hobbies** een 3D geprinte **Fairey IID #72004** heeft uitgebracht. Ik heb hem al en kan vertellen dat het een

heel mooi modelletje is geworden. De MLD heeft met vier Fairey IID's gevlogen.

En van onze huisleverancier van anders nooit uit te brengen modellen, **HA Models**, hebben wij een resin model van de **De Schelde S.20**

ontvangen. Een sport/reisvliegtuig, dat vlak voor de tweede wereldoorlog vloog met oranje driehoeken. Hartelijk dank, Rob!

Het Oekraïense **ICM** heeft, geheel volgens hun planning, de **Mitsubishi Ki-21-1b Sally #72203** uitge-

bracht. In de mooie doos zit een zeer attractief model. Er heeft na de 2e wereldoorlog, in Indië in 1945-46 één Sally met rood-wit-blauwe vlaggen gevlogen.

Een wat ouder model, ex ESCI, is door **Italeri** opnieuw uitgebracht. De **Fokker F-27-400MPA Maritime SAR #1455**, en dit keer ook met Nederlandse decals voor de M-1 van de KLu op de Antillen.

En eindelijk is er een model uitgebracht, waar ik al sinds 2011 op zat te wachten! Het Tsjechische **KP** heeft de **Cessna 180/185 #0232** het

licht laten zien. Alle dozen geven het type 185 aan, maar alle plastic is identiek. Alleen is er niet direct de **Cessna 180** te bouwen, die in 1962 tijdelijk met Nederlandse militaire kleuren heeft gevlogen. De doos geeft nl. de latere romp, gelijk aan de 185.

Voor 'onze' romp moet het laatste raampje dicht gemaakt worden en het een na laatste raampje iets worden aangepast. Het kleinere kielvlak voor de 180 zit er wel bij.

Ook heeft **KP** de **Piper L-21B Super Cub #0340** uitgebracht. Het model is al eerder uitgebracht als L-18C, met twee sets vleugels, zodat ook toen al, de L-21 gebouwd had kunnen worden. Het interessante is dat Nederlandse decals voor de

Vervolg nieuw in 1/72
R-112 zijn bijgevoegd.

Special Hobby heeft op-
nieuw de **Gloster Meteor**
T.Mk.7 #72468 uitgebracht.

Dit keer zijn er ook decals
voor de Nederlandse I-19
van de KLu bij gedaan.

Aangekondigd

AirCast Resin zal een **Ces-
sna 402B** in resin uitbren-
gen. Deze kan gebruikt
worden voor de PH-MAZ
van Martinair, een kist, die
boven de Noordzee voor

Rijkswaterstaat patrol-
leerde en als voorloper van
de Coast Guard kan worden
gezien.

Het Japanse **FineMolds**
heeft een **McDonnell-Doug-
las F-15 Eagle** aangekon-
digd. Gezien zijn reputatie
zou het weleens een zeer
goed model kunnen worden.

En als donderslag bij heldere
hemel, kwam het bericht dat
het Tsjechische **KP** een in-
jectie model van de **Fokker**
S.11 Instructor #0371 gaat

uitbrengen. En dat nog eens
in 4 dozen. #0371 met Ne-

derlandse decals voor zowel
KLu als MLD, #0372 voor
Israël, #0373 voor Brazil en
#0374 voor Italy.

En is de ene verrassing nog
niet verwerkt, of **KP** verblijft
ons met de juiste romp
voor de **Cessna 180 (U-17)**
#0237. De Nieuw Guinea

Cessna kan nu direkt uit
de doos gebouwd worden
en hoeven we de bovenge-
noemde 180/185 romp niet
meer aan te passen.

Een **Tsjechische modelfa-
brikateur**, die nog geen
bedrijfsnaam heeft, heeft
een **Fokker F.VIII** in
resin/3-D aangekondigd. Het
zal worden uitgebracht als
PH-AIP Pelikaan, maar de
uitvoering op Curaçao met
oranje driehoeken ligt voor
de hand.

Nieuwe decals in 1/72

Dutch Decal DD72103
Lockheed PV-2 Harpoon,
P2V-7B / SP2H Neptune.
Marine Luchtvaart Dienst.
Royal Neth. NAS.

Deze decal heeft wederom
de MLD als onderwerp, en
wel de Harpoon uit de eerste
heft van de jaren 50 van de
vorige eeuw en de laatste
versie van de Neptune

tijdens zijn diensttijd tussen
1961 en 1982.

Over de Harpoon kunnen we
kort zijn: het is een volledig
donkerblauwe kist, waar-
voor de registraties 19-7
en 19-15 worden gegeven.
Alle roundels zijn aanwezig,
vlaggetjes, danger-propeller
strepen en wat kleinere
opschriften.

Hans Berfelo

Vervolg nieuwe decals in 1/72

De Neptune is aanwezig in meerdere beschilderingen: zo kan de 200 worden weergegeven in de afleverbeschildering met wit dak en in de configuratie waarbij het

witte dak is overschilderd. In deze laatste configuratie kan ook de 203 en de 214 worden gemaakt. Dit zijn P2V-7B's, evenals de 210 met wit dak. Voor deze kisten is wel de dichte neus nodig van CMR.

Verder kan de SP-2H 204 geheel grijs en met wit dak worden gemaakt. Als bonus wordt de 203 gegeven, in zijn afscheidsbeschildering op Hato.

Nieuwe boeken

Consolidated PBY-5/A Catalina

Prudent Staal – Luuk Boerman, Consolidated PBY-5/A Marine Luchtvaartdienst – Royal Neth. Naval Air Service 1941-1945. History - Camouflage and Markings. Uitgegeven door Dutch Profile. ISBN 978-94-90092-36-8. Soft cover, 56 pagina's incl. omslag, 77 foto's waarvan enkele in kleur, 4 pagina's zij- en bovenaanzichten in kleur. De eerste helft van de tekst is in het Nederlands, de tweede helft in het Engels. De bijschriften bij de foto's zijn tweetalig.

Het ontstaan en de ontwikkeling van de Catalina wordt beschreven en alle verschillende versies passeren de revue. De aanschaf door Nederland en het overvliegen naar Nederlands Indië komt aan de orde, waarna de oorlogsinspanningen in de Indische archipel en de operaties vanuit Australië en Ceylon beschreven worden.

De belevenissen van alle in die periode aanwezige Catalina's worden eveneens beschreven.

D.H.89 Rapide / Dominie

Nico Geldhof – Luuk Boerman, D.H.89 Rapide / Dominie in Nederlandse dienst. History - Camouflage and Markings. Uitgegeven door Dutch Profile. ISBN 978-94-90092-42-9. Soft cover, 40 pagina's incl. omslag, 55 foto's waarvan 1 in kleur en 8 pagina's zij- en bovenaanzichten in kleur. De eerste helft van de tekst is in het Nederlands, de tweede helft in het Engels.

Hans Berfelo

De bijschriften bij de foto's zijn tweetalig.

Het ontstaan van de DH.89 wordt besproken, waarna het gebruik in Nederlandse dienst aan de orde komt. De eerste DH.89's werden voor de 2e WO in Nederlands Indië gebruikt. Hoe die er kwamen en waarom, wordt in het boek niet vermeld. Alleen bij de foto's staan teksten waar je iets uit kunt halen.

Vanaf 1944 komen enkele DH.89's in Nederlandse militaire dienst, No 1316 Flight. Daarna worden de wetenswaardigheden van de Dominie's in Nederlandse dienst beschreven, evenals het kleine uitstapje in 1948 naar Palestina. In 1956

Vervolg nieuwe boeken

werden de Dominie's buiten dienst gesteld.

Een overzicht van alle Nederlandse militaire en civiele DH.89's wordt gegeven, alsmede enkele tekeningen.

De Havilland DH.89 Dragon Rapide & Dominie

Adrian M. Balch, De Havilland DH.89 Dragon Rapide & Dominie. Uitgegeven in de Warpaint series onder No.135. Formaat A4,

softcover, 48 pagina's, Engelse tekst.

Veel foto's waarvan het merendeel in kleur. 1/72 tekeningen zijn in het boek afgedrukt. Eveneens zijn 8 pagina's met daarop vele kleurige profielen meegegeven. Ook zijn detailfoto's geplaatst.

Een boek, dat de ontwikkelings- en gebruiksgeschiedenis van DH.89 beschrijft.

Wat betreft de 'foreign users', per land wordt kort het gebruik van de DH.89 beschreven.

Over de Dominie in Nederlandse dienst is het boek van Dutch Profile relevant.

Fotoverslag ESM 2022

Joop Gelauf

Vervolg fotoverslag ESM

Redactioneel

Joop Gelauf

Beste leden van de SIG

Voor u ligt nummer 52 van de SigNieuwsflits Nederlandse Militaire Luchtvaart. Dank aan Hans Berfelo voor het bijhouden en willen delen van de informatie m.b.t. nieuwe bouwdozen, decals en boeken. De dingen die interessant zijn voor onze hobby. Zoals Hans al noemde

hebben we een leuke ESM achter de rug en dit smaakt echt naar meer. Laten we hopen dat er in het komende jaar weer een ESM georganiseerd kan worden. Ook is het weer mogelijk om bijeenkomsten te houden dus mocht u het leuk vinden een SIG middag te organiseren dan vernemen wij dit graag.

Aangezien dit de laatste SIGnieuws voor dit jaar is wensen Hans en ondergetekende u en uw dierbaren alvast fijne feestdagen en een goede jaarwisseling toe en hopen we elkaar in het nieuwe jaar weer te begroeten.

Blijf voorzichtig in alle omstandigheden!

Komende Bijéénkomsten

- Nog niets gepland voor komende periode mocht iemand zich geroepen voelen en het leuk vinden om gastheer te zijn laat het even weten houdt je e-mail in de gaten.

Colofon

Uitgiftedatum 6-12-'2022 Nummer 52

Redactieadressen:

- Joop Gelauf, H. Marsmanplein 15, 4207 PV Gorinchem, tel. 0183-621816.
E-mail: j.gelauf@casema.nl
- Hans Berfelo, Rijnkade 28-3, 6811 HA Arnhem, tel. 026-8446183.
E-mail: h.berfelo@upcmail.nl